

А К Т

**лісопатологічного обстеження лісових насаджень дочірнього підприємства
"Гайсинський райагроліс" Вінницького обласного комунального спеціалізованого
лісогосподарського підприємства "Віноблагроліс"
на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів (ПЗФ)**

27 вересня 2024 року

місто Гайсин Вінницької області

Нами, провідним лісопатологом сектору моніторингу стану лісових насаджень філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Тамарою ІВАЦКО, (на підставі листа дочірнього підприємства "Гайсинський райагроліс" Вінницького обласного комунального спеціалізованого лісогосподарського підприємства "Віноблагроліс" (далі - ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс") від 13 вересня 2024 року за № 91), головним лісничим ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" Сергієм ДОЦУЛЕНКОМ та лісничим ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" Інною ФІНІК " в період з 23.09.2024 по 27.09.2024 року, проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) для планування та здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік, в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс".

Обстеженням встановлено наступне:

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2016 року ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс", представленого для лісопатологічного обстеження та причини призначення заходів та ступеня пошкодження насаджень:

Лісництво (дільниця)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	вид запланованих заходів	Причини призначення заходів	Ступінь пошкодження насаджень
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, м3 на 1 га				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Ланшафний заказник місцевого значення "Урочище "Стінка"																
Теплицька	2	2	2.0		2.0	3ДЗЗКЛГ 2ЯЗ2ГЗ	66	0.80	1	22	28	275	1	ВСП	заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок,заболонник грабовий	слабкий
Ланшафний заказник місцевого значення "Урочище "Білацків"																
Теплицька	6	1	7.3		7.3	10ДЗ+ГЗ+ ЧШ	105	0.70	2	26	32	330	4	ВСП	заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок	слабкий

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Теплицька	6	36	2.3		2.3	8Г32ДЗ+ЛПД+ЧШ	91	0.70	2	23	24	250	1	ВСП	заболонник грабовий,заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок	слабкий
Ланшафний заказник місцевого значення "Урочище "Великий Довжок"																
Теплицька	7	2	1.7		1.7	10Дз+ГЗ	99	0.70	3	23	30	260	1	ВСП	заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок, заболонник грабовий	слабкий
Теплицька	7	24	3.0		3.0	8Г32ДЗ	96	0.60	3	23	28	210	1	ВСП	заболонник грабовий,заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок	слабкий
Теплицька	7	33	5.0		5.0	8Г32ДЗ+ЛПД	96	0.50	3	23	32	170	1	ВСП	заболонник грабовий,заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок	слабкий
Теплицька	7	35	2.7		2.7	8Г32ДЗ+ЛПД	56	0.50	1	21	24	210	3	ВСП	заболонник грабовий,заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок	слабкий
Ланшафний заказник місцевого значення "Урочище "Турчинський ліс"																
Теплицька	15	10	1.9		1.9	4Д35ЯЗ1 ЛПД+КЛГ+ГЗ	99	0.70	2	24	28	320	1	ВСП	заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок, лубоїди ясеневі малий та великий	слабкий
Теплицька	15	17	3.4		3.4	7ЯЗ3ДЗ+ГЗ	94	0.70	2	24	30	310	1	ВСП	лубоїди ясеневі малий та великий,заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок, некроз граба	слабкий
Ланшафний заказник місцевого значення "Урочище "Малий Довжок"																
Теплицька	20	6	2.8		2.8	8ДЗ2ЧШ+ГЗ	65	0.70	1	21	24	250	1	ВСП	заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок	слабкий
Теплицька	20	8	4.4		4.4	7ДЗ2ЧШ1ГЗ	60	0.80	1	20	24	250	1	ВСП	заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок, заболонник грабовий	слабкий
Теплицька	20	11	1.3		1.3	4ДЗ3ЯЗ1 КЛГ1КЛП2ГЗ	56	0.70	2	18	24	185	1	ВСП	заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок, лубоїди ясеневі малий та великий, заболонник грабовий	слабкий

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Ланшафний заказник місцевого значення "Урочище "Бурлацький ліс"																
Теплицька	22	3	4.5		4.5	10ДЗ+ ЛПД+ЧШ +ГЗ	73	0.80	2	21	26	290	1	ВСП	заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок	слабкий
Теплицька	22	10	11.0		11.0	5ДЗ5ГЗ	76	0.70	2	20	26	210	1	ВСП	заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок, заболонник грабовий	
Ланшафний заказник місцевого значення "Урочище "Савранський ліс"																
Теплицька	23	7	5.8		5.8	3ДЗ3ЯЗ 4ГЗ	81	0.80	2	22	32	310	1	ВСП	заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок, лубоїди ясеневі малий та великий	слабкий
Теплицька	23	14	6.4		6.4	5ГЗ3ДЗ 2ЯЗ	81	0.70	2	23	26	300	1	ВСП	заболонник грабовий, заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок	слабкий
Теплицька	23	15	1.4		1.4	8ДЗ2ГЗ	89	0.70	2	23	30	260	1	ВСП	заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок, заболонник грабовий	слабкий
Ланшафний заказник місцевого значення "Березина"																
Теплицька	27	15	1.4		1.4	8ГЗ2ДЗ+ ЯЗ+ЛПД+ ЧШ	81	0.60	2	22	22	210	1	ВСП	заболонник грабовий, заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок	слабкий
Теплицька	27	19	2.2		2.2	8ДЗ2ГЗ+Б РС	96	0.70	3	22	28	220	1	ВСП	заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок, заболонник грабовий	слабкий
Теплицька	27	18	2.5		2.5	9ДЗ1ГЗ	87	0.70	2	22	28	240	1	ВСП	заболонник дубовий, вусач дубовий малий, комплекс златок, заболонник грабовий	слабкий
Разом ВСП по Теплицькій ділянці					73.0											
Всього ВСП по ДП "Гайсинський райагроліс"					73.0											

Лісопатологічне обстеження лісових насаджень, що належать ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" проводилося без валки модельних дерев шляхом візуального обстеження деревостанів, а також повалених дерев на ділянці або на суміжній з нею для визначення видового складу стовбуровий шкідників з метою визначення причин масового всихання лісових насаджень, стану осередків масового розмноження шкідників та хвороб лісу, а також визначення видів, обсягів, строків, місць та особливостей здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Загальна обстежена площа по ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" складає 73,0 га.

По причинах розладнання та деградації насаджень в загальному по підприємству (за переважаючим збудником хвороби/шкідником):

Вид шкідників, хвороб та інших патологій	Ступінь пошкодження			
	слабкий	середній	сильний	Всього
заболонник грабовий	20.8			
заболонник дубовий	48.8			
лубоїди ясеневі малий та великий	3.4			
Разом	73.0	0.0	0.0	0.0

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Сухостійні та всихаючі дерева характеризуються заселенням та відпрацюванням стовбуровими шкідниками, про що свідчить наявність льотних отворів на стовбурах дерев. Основними виявленими видами на ДЗ є заболонник дубовий (*Scolytus intricatus* Rats.), златки (дубова бронзова та зелена вузькотіла) - (*Bupresidae*), вусач дубовий малий (*Cerambyx scopolii* Fuessly), на ЯЗ - лубоїд ясеневий великий та лубоїд ясеневий малий (*Hylesinus crenatus* F; *Hylesinus fraxini* Panz.) на ГЗ заболонник грабовий (*Solytus carpini*).

Також причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням та пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Особливо небезпечна ситуація склалася в кварталі 15 ландшафтного заказника місцевого значення "Турчинський ліс" із всиханням Ясена звичайного внаслідок відсутності достатньої кількості опадів у вегетаційному періоді та зміні умов місцезростання на більш посушливі та перестійністю даних насаджень.

В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев коливається в межах від 1/2 до 2/3 крони. Поодинокі в насадженнях наявні дерева з плодовими тілами дереворуйнівних грибів – трутовиків, серед яких найчастіше зустрічаються - трутовик дубовий несправжній та трутовик дубовий та інші їх види, що теж призводять до появи та розповсюдженню у внутрішніх тканинах деревини стовбурових гнилей. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні та буреломні дерева, а також дерева з ухилом більше 30 градусів.

Обстеженні лісові насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження корених та стовбурових гнилей, вторинних (стовбурових) шкідників і відносяться до II класу біологічної стійкості.

При обстеженні лісових ділянок, які потребують призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, виявлено ознаки відведення дерев в рубку відповідно до п.26 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року № 555 (далі - Санітарні правила в лісах України).

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до Санітарних правил в лісах України рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 73,0 га у 2025 році.

Під час проведення даного обстеження лісовій охороні дочірнього підприємства "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс" надавалась методична допомога з питань лісозахисту.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводиться силами лісової охорони ДП "Гайсинський райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс".

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Центрально-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
2. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
3. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни з урахуванням сезонного розвитку шкідників і хвороб лісу та мікроклімату регіону.
4. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати та розкидати рівномірно по ділянці, для недопущення розвитку осередків стовбурних шкідників.
5. Осередки шкідників та хвороб лісу виявлені даним лісопатологічним обстеженням поставити на облік.

Акт складений в чотирьох примірниках:

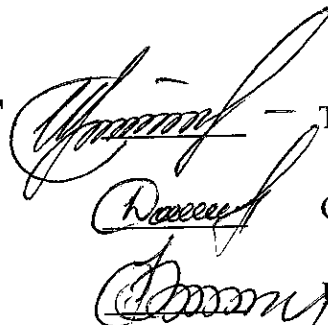
- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Центрально-Західному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - ДП "Гайсинський райагроліс".
- 4-й - Вінницькій ОВА.

ПІДПИСИ :

Провідний інженер-лісопатолог сектору
моніторингу стану лісових насаджень філії
"Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Головний лісничий ДП "Гайсинський
райагроліс" ВОКСЛП "Віноблагроліс"

Лісничий ДП "Гайсинський райагроліс"
ВОКСЛП "Віноблагроліс"

Тамара ІВАЦКО

Сергій ДОЦУЛЕНКО

Інна ФІНІК